

Telegraful RC

Organ național-bisericesc.

Intemeiat în 1853 de Mitropolitul Andrei Șaguna

APARE SAPTĂMÂNAL

Asociațiunea pentru literatura română și
cultura poporului român
2 ex. (Of.)
Str. Șaguna 8
Sibiu

Abonamentul:

Un an 800 Lei. — Șase luni 40 Lei. — Trei
luni 200 Lei. — Pentru străinătate un an 2000
Lei. — Pentru America 3 Dolari. Abonament
de sprijin 5000

Articole și corespondențe

se adresează REDACȚIEI Telegraful Român Sibiu
strada Mitropoliei Nr. 45. — Articole nepublicate
nu se înapoiază. — Scrisori nefrancate se refuză.

Prețul inserțiunilor

un petiț 10 Lei pentru odată, dacă se publică
de mai multe ori se dă rabat corespunzător

Abonamentele și inserțiunile

se adresează ADMINISTRAȚIEI ziarului Tele-
graful Român, Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45

Suprema opintire

În general pentru cine o concepe și trăiește serios și matur, «viața-i datorie grea» și numai cine-o acceptă ca atare, ajunge la bucuria împlinirii destinului său. Această «dura lex, sed lex» a vieții umane, atât în sfera vieții individuale cât și a celei colective. Așa încât, putem afirma fără a cădea pe panta pesimismului ci rămânând pe făgașul unui realism sănătos, că *viața-i o continuă încercare, peste care răzbat cu succes numai cei tari și vrednici.*

Mai ales în timpul războaielor se verifică din plin și uneori crud, această trăsătură fundamentală a vieții. Cine poate spune că nu trăim astăzi vremuri de încercare, verificare și consacrare a virtuților și vrednicilor noastre ca neam?!... De fapt, trăim vremuri de crâncenă luptă pentru existență și de titanică opintire pentru făurirea destinului nostru. Vremuri de severă selecționare a valorilor umane esențiale l...

Într-o atare încercare, izbânda deplină revine numai aceluia care știe să-și deslănțue eforturile pe măsura indicată de intensitatea luptei. Cine nu-i în stare să facă față acestei legi elementare a luptei, acela pierde lupta sau în cazul cel mai bun rămâne numai cu fărâmituri de succes, ceea ce-i aproape identic cu o rușinoasă înfrângere, mai ales morală.

Marea taină a minunii istoriei neamului nostru: răzbierea lui peste atâtea greutăți și încercări, este tocmai faptul că a știut să lupte cu destoinicie și dărză, pe care i le-au impus împrejurările istorice. Poate, mulți sunt aplecați să creadă că această afirmație a noastră e șubredă și nejustificată, întrucât n'am fi prestat în istorie fapte de mare anvergură

războinică și politică... Firește, nu trecem în istorie ca un popor războinic și întemeietor de mari împărății politice. Dar trecem printr'ansa ca un popor viteaz și dărz întru a-și apăra «sărăcia, și nevoile și neamul», destoinic în a-și menține cu prețul jertfei supreme, ființa sa etnică și locul său sub soare.

Această destoinicie istorică și capacitate de luptă și rezistență unică, ni le-au mijlocit podoaba sufletească a românismului. Căci aptitudinea istorică de rezistență și creativitate a unui neam, constă sau rezidă în tăria și podoaba sa sufletească. Neamul românesc a suportat greul vitregiei și trudei sale istorice, mulțumită transfigurării și dinamizării bogatului său potențial sufletec ancestral sub flacăra transfiguratoare a harului dumnezeiesc. Din plămada frământată sub puterea acestei flăcări transfiguratoare, a țâșnit spontan șirul întreg de virtuți, care înmănunchiază podoaba sufletului românesc autentic: *credința creștină, generozitatea, vitejia dărză și omenia, toate jesute pe beteala unei sensibilități specifice lui.* Acest mănunchiu minunat de virtuți a constituit nu numai titlul de noblete și superioritate spirituală a neamului românesc, ci și *părghia de aur a tăriei și rezistenței sale istorice.*

În acest mănunchiu, locul principal îl deține credința, pe aripele căreia s'a pogorât din înălțimile cerului harul divin desăvârșitor și transfigurator al zestrei noastre naturale, în podoaba sufletească specifică sufletului neamului nostru.

Dacă ritmul obișnuit al vieții se răzbate cu succes și se creiază cultură și civilizație numai printr'o viguroasă dinamică spirituală, atunci cu

atât mai vărios momentele grele ale istoriei se trec cu succes numai printr' suprema potențare și opintire a calităților și forțelor superioare ale sufletului de totdeauna al neamului. De aceea cheia tainică care duce la biruința deplină a neamului nostru în cumplita încercare de astăzi, este actualizarea dinamică la maximum a virtuților românești, turnată după măsura necesităților vitale ale națiunii.

Din această ușoară schițare a tainei vigurozității istorice, rezultă că puterea istorică a unui neam nu constă ființial în cantitate, ci în calitate, și anume în primul rând în calitatea sufletului său. Chiar și în lupta de pe câmpul de războiu se pune azi mare nădejde în primatul calității, nu atât a materialului cât mai ales a spiritualului. Se pare că unii beligeranți, văzându-se covârșiți de număr sau de cantitate atât ca oameni cât și ca material, se bizuesc de o vreme încoace cu totul vădit pe superioritatea calitativă a materialului și omului aruncat în luptă.

Principiul acesta al primatului calității atât de acut actual astăzi, este foarte concludent și necesar în situația actuală a neamului nostru. El ne încredințează în mod evident că nădejdea și rezistența unui neam nu stă atât în număr, cât mai ales în calitate. Prin urmare, să nu ne înspăimânte până la disperare pierderea atâtor mădulari din trupul neamului nostru! Căci chezașia biruinței noastre n'o constituie numărul, ci păstrarea sufletului românesc întreg, cu toate virtuțile lui specifice, sub apăsarea actuală și suprema lor potențare și opintire.

E momentul decisiv, în care trebuie să traducem în practică sesizarea adevărului că: *virtute însemnează nu numai tărie în lupta cu ispita spre realizarea binelui, ci și tărie în general în luptă cu încercările și greutățile vieții.* Vom fi, deci, vărtosi în lupta actuală pe măsura, în care vom reuși să scoa-

tem complet la lumină — de sub sgura păcatelor trecutului și ale prezentului! — podoaba virtuților românești, după cum taina izbândeii noastre constă în destoinicia turnării dinamismului acestor virtuți pe făgașul trebuințelor ceasului istoric de față.

Astăzi, de multe ori tăria frontului intern pare a fi mai hotăritoare decât aceea a frontului de pe pozițiile de luptă. Ori, *consolidarea optimă a frontului românesc intern nu se poate realiza decât prin suprema opintire a sufletului românesc.* Această consolidare ia ființă și crește prin chemarea la viață și acțiune — de către fiecare mădular al națiunii în slujba în care este pus — a virtuților strămoșești, singure în stare să garanteze izbânda deplină a neamului pe toate fronturile.

Duhul acesta de supremă opintire trebuie să-l toarne slujitorii altarelor în sufletul păstorilor lor, dacă vor să contribuie integral la salvarea neamului din cumplita încercare a zilelor noastre și să se mențină pe linia glorioasă a înaintașilor lor.

Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

În vederea lucrărilor pregătitoare pentru deschiderea școalelor, secundare și de diferite categorii, la 1 Septembrie 1944, părinții elevilor sânt anunțați să-și înscrie copiii, deocamdată fără depunerea actelor, în localitățile și școala unde doresc să urmeze cursurile în anul școlar viitor. Cererile de înscriere se înaintează școalelor respective între 1 și 10 August 1944.

Numai prin muncă fără preget, pusă în serviciul Patriei, vom trage mâne hotarele dreptății pentru noi toți și pentru fiecare dintre noi.

Mareșal Antonescu

FOIȘOARA

CAPITOLUL I

Fundamentarea teologică a misionarismului laic

(7)

de Preot Dr. CORNELIU SÂRBU

Este, deci, un adevăr ortodox bine întemeiat și înafară de orice îndoială, că sf. Taină a Botezului — făcându-ne mădulari ale trupului mistic al Domnului; Biserica, ne mijlocește nu numai părtășia la darurile lui Dumnezeu, ci ne împărtășește totodată capacitatea, funcția, obligațiunea și responsabilitatea unei preoții generale.

Putem acum afirma și mai categoric că asemenea membrilor trupului omenesc, toți membrii Bisericii au un rost determinat de menirea întregului organism social al Bisericii. Căci după cum pentru realizarea scopului trupului omenesc toate membrele acestuia sunt angajate în acțiune, tot așa pentru împlinirea scopului Bisericii trebuie puse în lucrare și la contribuție toate forțele vii ale acesteia, așezate în elementele ei constitutive (I Cor. 12, 12 sq.). Ca mădulari ale trupului mistic al Domnului; Bisericii, nici un membru al Bisericii nu trebuie să fie pasiv, ci fiecare trebuie să lucreze intens și conștiincios la creșterea și consolidarea acestui trup. Biserica poate crește

intensiv și extensiv. Desigur, creșterea intensivă va fi promovată în măsura cea mai mare, de Insuși Capul Bisericii: Hristos; dar membrii înșiși pot să crească spre o mai mare desăvârșire și sfințenie a trupului mistic al Domnului, actualizându-l până la suprema realizare în ei. Însă precum membrele trupului omenesc trebuie să se îngrijească de creșterea extensivă a corpului, tot așa și toți membrii Bisericii trebuie să contribuie la răspândirea, creșterea, întărirea organismului social al Bisericii, precum și la realizarea scopului acestuia. În lumina acestor considerațiuni, este prea evident că nici un element constitutiv al Bisericii nu poate fi conceput, considerat sau tratat ca factor pasiv sau static. Căci precum o mlădiță uscată nu-l de folos și cade dela tulpină, tot așa un element inactiv al Bisericii nu se mai poate socoti printre componentele ei vii, ziditoare și promovatoare ale scopului acesteia, ci devine nefolositor și chiar dăunător, potrivit cuvintelor Mântuitorului: „Cel ce nu este cu mine, este împotriva mea și cel ce nu adună cu mine, risipește”;² ca atare, un astfel de mădular e supus pedepsei din partea lui Dumnezeu.

d) După ce am arătat că mirenii le revine funcțiunea misionarismului laic în baza calităților lor de element constitutiv, activ și responsabil al Bisericii și de unși de sus cu chemarea preoției generale, trecem să stabilim mai îndeaproape natura drepturilor ce le compete în virtutea acestei calități și misiunii. Căci precizarea naturii acestor drepturi ne va ajuta la definirea ortodoxă

completă a sferei de acțiune a misionarismului laic în sânul organismului bisericesc.

Aceasta o vom face mâncând dela forma de guvernământ a Bisericii, în care se cuprind trasate principial competențele și atribuțiile ambelor elemente constitutive ale Bisericii: ierarhia și laicii.¹

Forma de conducere a Bisericii este — în conformitate cu doctrina ortodoxă despre Biserica — o formă „hristocratică” și „ierarhic-sinodală” sau „episcopal-sinodală”.² Potrivit acestei forme de conducere, în Biserica așa cum se înfățișează ea ca organism social, plenitudinea puterii o deține episcopatul, care o exercitează în mod sinodal și individual.³

Dacă plinătatea puterii bisericești o deține și exercită episcopatul, atunci se naște întrebarea: Pe care temei se poate vorbi de participarea laicilor la exercitarea puterii bisericești și eo ipso de colaborarea lor la misionarismul ierarhic? Cu alte cuvinte, este exercitarea misionarismului laic un drept propriu al mirenii sau numai o concesie a ierarhiei?

Temelul respectiv și, deci, răspunsul la această întrebare rezultă din următoarele precizări și considerente juste: În sânul Bisericii ca organism social, nu există două izvoare ale puterii și nici două autorități deținătoare ale acesteia, una mirenească și alta clericală, ci există un singur principiu al puterii și o singură autori-

¹ Cf. Stan: O. c. p. 31.² Șesan V.: O. c. p. 83; Stan: O. c. p. 31.³ Stan: O. c. p. 31.¹ Stan: O. c. p. 29.² Luca 11, 23; cf. I Cor. 3, 9, 16 sq.

Nr. 7295 Bis.

Notificare oficială

despre primirea în școala de cântăreți bisericești
„D. Cunțan” din Sibiu

Școala ortodoxă română de cântăreți bisericești „Dimitrie Cunțan” din Sibiu, întemeiată în anul 1927, sub grija Arhiepiscopiei ortodoxe române de Alba-Iulia și Sibiu, are menirea să crească, pe seama sfintei noastre Biserici, cântăreți pricepuți, conducători de coruri sătești și credincioși luminați.

În afară de cântarea bisericească cea adevărată, elevii acestei școli primesc o educație religioasă-morală cât mai îngrijită cu putință și au prilej să se inițieze și în câte o deprindere practică folositoare pentru toată viața lor. Programul școlii prevede cursuri de albinărit, pomărit, legumărie, agricultură rațională, etc.

Cu începerea noului an școlar, Școala de cântăreți bisericești din Sibiu se recomandă din nou celor mai aleși fii ai dreptcredinciosului nostru popor și cu deosebire aceloră dintre ei, cari urmăresc să-și creeze o carieră liniștită, o viață frumoasă și pusă în slujba preamării lui Dumnezeu prin cântarea bisericească.

Tinerii, cari doresc să fie primiți în această școală pentru anul școlar 1944/45, își vor înainta, până la 15 Septembrie 1944, cererile lor pe adresa: „Direcțiunii Școlii de cântăreți bisericești „D. Cunțan” în Sibiu”, însoțindu-le de următoarele acte:

1. Carte de botez,
2. Certificat de naștere,
3. Certificat școlar (cel puțin patru clase primare),
4. Certificat de bună purtare dela parohul local,
5. Certificat medical, dovedind că solicitantul nu suferă de boli contagioase și că nu are defecte corporale.

6. Dovadă despre munca de război. În această școală se primesc numai fii ai Bisericii noastre, având vârsta de 15 ani împliniți. În ziua de 3 Octombrie se va ține examenul de admitere, care va consta din probe orale asupra materiei din școala primară și supraprimară. Tot în 2 Octombrie 1944 se vor ține și examenele de corectură. Cursurile vor începe regulat în ziua de 3 Octombrie 1943.

Elevii primiți vor aduce cu sine următoarele: două schimburi, haine de pat (străjăc, saltea, pătură sau plapomă, perină, covetură albă pe pat, două ștergere cel puțin, etc.), cuțit, furculiță, lingură și o ceașcă pentru ceai. Tacămurile trec în proprietatea școlii. Fiecare elev va aduce cu sine și o pereche de pantofi simpli de oasă, spre a-și cruța încălțăminte.

Uniforma școlii este costumul național românesc.

Toți elevii sunt interni. Taxa de întreținere este de Lei 44.000 pentru întreg anul școlar și se va achita în trei rate și anume: Lei 15.000 la înscriere, Lei 15.000 la

întoarcerea din vacanța Crăciunului și Lei 14.000 la Paști.

Fiecare elev va mai achita la înscriere următoarele taxe: 600 Lei pentru baie, 800 Lei pentru spălat, 400 Lei pentru stricăcuni, 150 Lei pentru bibliotecă, 50 Lei taxă de certificat. Total 8000 Lei.

Având în vedere împrejurările vieții de azi, Direcțiunea școlii își rezervă dreptul de a mărit sau micșora această taxă, după cum vor fi prețurile pieții.

Cursurile durează doi ani de teorie și un an de practică.

După absolvirea școlii se eliberează Diploma de cântăreț bisericesc. Pe baza acestei diplome cântăreții bisericești vor fi retribuiți din bugetul statului cu un salariu lunar fix. Această măsură s'a pus în aplicare încă din 1 Aprilie 1937 și astăzi sunt retribuiți lunar toți absolvenții școlii. Pe lângă aceasta, cântăreții vor avea uzufructul sesiunii cantonale, obținută din reforma agrară.

Onorata Preoțime e poftită a citi această Notificare credincioșilor noștri în sfânta biserică în trei Duminici consecutive și a îndemna părinții cu fii buni să și-i trimită la Școala de cântăreți bisericești.

Pe lângă aceasta mai dispunem Oficiilor parohiale spre știre și strictă conformare următoarele:

a) Parohiile cari angajează absolvenți ai Școlii de cântăreți din Sibiu, până la introducerea acestora în statele cu salarizare, să le asigure din casieria parohială un salariu lunar potrivit, conform hotărârii Adunării eparhiale din 1933 emisă de Noi cu Nr. 6621/933.

b) Cântăreții cu diplomă dela Școala de cântăreți din Sibiu să fie angajați pe lângă cei bătrâni calificăți din parohiile noastre, Consiliul parohial având obligația să le asigure jumătate din uzufructul sesiunii cantonale.

c) Cântăreții cu diplomă dela Școala de cântăreți angajați în parohii cu cântăreți necalificați să se bucure de dreptul de-a ocupa strana dreaptă, având consiliul parohial îndatorirea a le asigura două treimi din sesiune și din toate venitele cantonale.

Posturile de cântăreți bisericești devenite vacante nu se vor mai putea înregistra decât cu absolvenți ai Școlii de cântăreți.

Parohiile noastre cari dispun de mijloace materiale, într-o măsură care săraci dar dornici de a ajunge cântăreți bisericești, sunt poftite a vota pe seama acestora taxele de întreținere la școală.

În sfârșit, apelăm la iubita noastră preoțime și la bunul nostru popor ca să cugete adânc și să înțeleagă rostul cel

mare al școlii bisericești de toate gradele și categoriile, în aceste vremuri de lupte vii pentru Neam și pentru Lege. Biserica are lipsă de fii treji și luminați, cari pot fi atât de minunat pregătiți pentru lupta

cea mare și în Școala noastră de cântăreți bisericești dela Sibiu.

Sibiu, din ședința secției bisericești dela 25 Iulie 1944.

Consiliul Arhiepiscopesc

Problema științei

Trăim, fără îndoială, un timp când spiritul științific pare a avea o mare autoritate. Tot ce se prezintă în numele științei, chiar și numai sub titlul provizoriu de simplă ipoteză, exercită o vrajă persuasivă indiscutabilă, asupra celor mai multe minți omenești. Timpul nostru are pentru știință și pentru tot ce poartă — pe drept și pe nedrept — eticheta de „științific”, o încredere fără rezerve, tot atât de oarbă ca și încrederea „fără cercetare” a celui mai fervent discipol al unei religii. Putem spune că din acest punct de vedere omenirea în genere n'a făcut nicidecum un pas hotărâtor în afară de misticism, ci doar a suferit o deviație: Dela mistica autentică, religioasă, a trecut la misticismul paradoxal al științei. Că această deviație reprezintă un progres sau un regres, rămâne de văzut. Deocamdată subliniem faptul,

Cul se datorește acest prestigiu mărit al științei? Desigur faptului că știința a adus cele mai importante servicii necesităților biologice și psihobiologice ale omenirii. Ascendenta actuală a științei constă în superioritatea aparentă a sensibilității față de suprasensibil, a lucrului față de idee, a cantității față de calitate. Superioritatea aceasta a empiricului față de tot ce depășește empiria, rezultă din modul de valorificare biologică a lumii și a vieții. De aceea adesea vom fi obligați să constatăm, cu profundă tristețe, că de fapt misticismul științific nu este altceva decât un omagiu pe care animalitatea oarbă din om și-l aduce ei însăși, cu o supremă venerație; tendințelor și trebuințelor ei rafinate cu mijloacele rațiunii, rafinament care în toată amploarea lui se numește civilizație.

Misticismul științific, atât de mult temelnic în mentalitatea omului de azi, este mistica omului utilitar, a omului incapabil de generozitatea actului gratuit al lănsării în Absolut, a omului care e dispus să creadă numai în ceea ce speră că l-ar putea satisface apetiturile ancestrale. Și pentru că aceste apetituri sunt totdeauna stricte și limitate de percepțiile religiei și ale moralei, omul modern îmbrățișază, fără rezerve, mistica încredere în știință cu gândul secret de a înlocui Religia cu știința, adică de a se elibera de orice normă etică sau religioasă și prin aceasta de orice control transcendent, spre a putea trăi în vola pornirilor sale elementare. Prin misticismul său științific omenirea își slujește de fapt tendința de autonomie față de orice autoritate superioară rațiunii sale, — și indirect intereselor sale — tinzând să facă dintr'un domeniu, încă nu îndeajuns

de izolat de influența nefastă a pasiunilor, un fel de fals absolut, considerând pe om și idelle sale, ultima instanță a ethosului vieții. De aceea să nu ne mirăm dacă astăzi asistăm la cea mai teribilă catastrofa a omenirii. Cu toată civilizația ei înaintată omenirea se prăbușește din pricina lipsei de suport moral.

Dar să nu fim cumva nedrepti cu știința. Nu știința este de vină dacă omenirea se sbate în agonia sângerării. Nu știința este de vină, ci misticismul științific, mitul puterilor nelimitate ale științei, spiritul pseudostiințific de care e îmbăscit acest veac. Prea mult s'a confundat științificul cu utilitarul, cu tehnicitatea, reducându-se realul cognoscibil la dimensiunile universului cantitativ. S'a neglijat s'a exclus cu desăvârșire din miezul conceptului de știință universal etic, calitativ. Omul prea mult s'a neglijat pe sine însuși robindu-se lucrurilor. A ținut să fie prea mult homo faber și prea puțin homo sapiens, dând un ascendent nepermis individualității sale fizice cu tot complexul ei bio-psihic, față de personalitatea sa etică și spirituală. Știința însă în integritatea ei nu este o simplă ancila vitae, ci este o adevărată ancila hominis.

Așadar, știința este un admirabil instrument de cunoaștere și de realizare a omului, în sensul tuturor virtualităților sale ontice. De aceea, când am postulat necesitatea creării unei științe a salvării omului, nu făceam decât să tragem concluzia firească ce rezultă din semnificațiile mesianice ale științei, concepută în integritatea ei esențială. Omenirea ar trebui să înțeleagă că favorul cunoașterii științifice nu i-a fost acordat numai pentru a-și realiza maximul de comoditate și cu atât mai puțin pentru a-și fabrica instrumente desăvârșite în vederea nimicirii totale, ci acest favor îl are omul pentru a-și ridica standardul de viață, atât din punct de vedere economic, cât și spiritual. Semnificațiile mesianice ale științei se concentrează în deosebi în rolul direct pe care îl posedă știința întru realizarea fericirii pământești a omenirii. Acordând însă științei acest important rol nu am exclus și nu am întunecat desigur cu nimic rolul primordial mesianic al religiei. Religia, și în special creștinismul, rămâne fundamentul progresului, al fericirii și al mântuirii omului, pentru totdeauna. Pe când însă religia oferă acestei mântuirii principile, știința îi oferă mijloacele.

Știința face parte prin excelență, din domeniul mijloacelor. Funcția ei în ontologia umană este de a oferi omului elemen-

tate definitoare a acesteia. Căci în Biserică, nu organismul ei social deține puterea și nu acesta o împrumută conducătorilor, ci în cadrul Bisericii autoritatea vine de sus, își are obârșia în Capul Bisericii: Hristos, după cum investirea autorității cu puterea necesară vine tota dela El.¹ Temelul autorității și al puterii bisericești îl crează sf. Taină a Hirotoniei. Prin această sf. Taină, cel ales devine capabil sau apt pentru exercitarea puterii bisericești, iar îndreptățirea de a o exercita o primește prin actul juridic formal al autorității competente: întronizarea la episcop și instalarea la paroh.²

În lumina acestor considerațiuni, este evident că izvorul drepturilor mirenilor este sau autoritatea constituită sau izvorul însuși al acestei autorități. Ori, „Izvorul autorității ierarhice a vrut elementul laic ca un element constitutiv, responsabil și activ în Biserică și a vrut deci și îndreptățirile legate de aceste calități și de misiunea lui. Dar același izvor a vrut însă ca totalitatea puterilor bisericești s'o dețină ierarhia și a vrut desigur atunci ca drepturile mirenilor de participare la exercitarea puterii bisericești să nu fie o însușire a drepturilor ierarhice, să nu aibă această putere două subiecte, ci ca aceste drepturi ale mirenilor să fie condiționate de cele ale ierarhiei. E clar deci că dacă le-a vrut însuși izvorul autorității ierarhice, nu-s niște concesiuni ierarhice, deși prin ierarhie se recunosc și se reglementează, ca prin una ce deține întreaga putere în Biserică. Faptul acesta însuși al recu-

noașterii și reglementării drepturilor mirenești de participare la exercitarea puterii bisericești prin autoritatea ierarhică, dă acestei autorități, caracterul de izvor indirect al drepturilor mirenilor și le face pe acestea să apară simple concesiuni ale ierarhiei, când în realitate autoritatea ierarhică e obligată la aceste concesiuni prin voința Mântuitorului. Încât, deși în raport cu dreptul ierarhiei, drepturile mirenilor par niște simple concesiuni, totuși aceste concesiuni având caracterul obligativității, ele înțeleg de a mai fi simple concesiuni și sunt drepturi propriu zise”.³ Ca atare, ele sunt intangibile.”

Precizând și mai mult natura drepturilor mirenilor, adăugăm: Având un caracter necesar, drepturile ierarhilor se impun cu necesitate în viața Bisericii, întrucât fără ele Biserica nu poate dăinui. În schimb, drepturile mirenilor au un caracter secundar, definindu-se ca drepturi de colaborare cu ierarhia; fără ele, Biserica poate exista, însă numai ca un organism bolnav, anemiatic și neapt îndeajuns pentru împlinirea scopului său.”

Alături de drepturile ierarhiei ca element prim și necesar, Mântuitorul a rânduit — în limitele îngăduite de îndreptățirile ierarhice — în Biserică și drepturile mirenilor ca element secundar. Pe acestea El nu le-a reglementat în amănunt, ci a lăsat această sarcină ierarhiei, care este obligată a le recunoaște și reglementa în limitele lor naturale impuse de necesitățile Bisericii. Obligată

principal să acorde mirenilor drepturi de largă colaborare, în realitate ierarhia le specifică, le restrânge sau le extinde pe acestea potrivit necesităților Bisericii.⁴

Teza aceasta se întemeiază și pe caracterul special și specific al autorității ierarhice, care este cu totul deosebit de acela al autorității civile. Într'adevăr, spre deosebire de alte autorități, autoritatea bisericească are un sens și un caracter creștin. Acesta constă în pătrunderea și transformarea autorității prin duhul iubirii creștine și — ca un corolar al acesteia — prin acela al libertății creștine. Cu alte cuvinte, autoritatea creștină a Bisericii nu poate fi exercitată decât în duh creștin, adică străbătută de dragoste și respectând și promovând libertatea creștină. Ea nu poate fi o autoritate tiranică ci una părintească, o autoritate în centrul căreia stă dragostea ca un factor de echilibrare și conciliere între autoritate și libertate. În duhul acestei iubiri a voit Capul Bisericii să fie îngăduite drepturile mirenilor de către autoritatea bisericească; altfel spus, Mântuitorul a voit îndreptățirea laicilor de a colabora la exercitarea puterii bisericești și în virtutea iubirii creștine.”

Așa fiind, participarea laicilor la exercitarea puterii bisericești se impune ca un corectiv împotriva absolutismului ierarhic, ca o garanție și ca un dispozitiv regulator al funcționării normale, adică creștine, a organismului bisericesc.”

¹ Stan: O. e. p. 33 sq.

² Idem, ibidem, p. 33.

³ Idem, ibidem, p. 34.

⁴ Idem, ibidem, p. 34 sq.

⁵ Stan: O. e. p. 36.

⁶ Idem, ibidem.

(Va urma).

⁷ Idem ibidem, p. 32 sq.

⁸ Șesan V.: O. e. p. 81.

tele necesare perfecționării sale fizice și morale. Sensul antropologic, directiva etică, nu e ceva cuprins implicit în conceptul însuși al științei, ci depinde totdeauna de orientarea existențială a omului de știință. Dacă ar vrea să fie sinceri, savanții ar trebui să recunoască adevărul că știința lor nu s'a dezvoltat independent de tendințele lor personale, de impulsurile, de pasiunile și chiar de prejudecățile lor. Rivalitatea dintre popoare, războaiele amplifică într-un mod indiscutabil ritmul cercetărilor științifice. Atitudinea față pe religie, față de lume și viață, față de om în genere, diferențele ideilor sau tendințele ale epocii își află rezonanța în cuprinsul însuși al acestor cercetări afectându-le în miezul lor științific. De aceea, cea mai mare greșală care s'ar putea face ar fi de a considera știința drept un domeniu autonom, făcând din ea fundamentul unic și ultim al ethosului uman. Știința nu poate exista independent de o intenționalitate morală; progresul ei nu poate merge decât mână în mână cu progresul moral. Numai așa poate fi salvată dela o prăbușire sigură, această civilizație de aur, cu picioare de lut.

Fără îndoială, toată vina dezastrului tehnico și moral care amenință omenirea actuală, cade asupra acestui misticism științific de care am mai vorbit. Vina lui este că a transformat știința din mijloc în scop, răsturnând ordinea ontologică a valorilor existențiale. Astfel, cu bună știință, de cele mai multe ori, după paravanul prea mare și necontrolatei încrederi în știință, omul s'a lăsat ademenit și condus de cele mai abjecte și mai cinice principii de etică epicureică și utilitară. Să luăm de pildă evoluționismul: El n'a fost, în ordine etică, altceva decât masca „științifică” sub care toate repulsiunile antireligioase și antimorale au izbucnit la lumină. Și într'adevăr, câtă distanță dela concepția creștină a omului, fiu al lui Dumnezeu, și concepția evoluționistă a omului, descendent al maimuței, simplu pionier al luptei pentru existență, tristă victimă a procesului de selecționare naturală? Concluzia la care ne duc perspectivele tragice ale vremii de azi, eșecul absolut al fundamentării ethosului uman, pe bază de știință, se pot rezuma următoarea idee: Pentru a ajunge la un rezultat salutar, omenirea va trebui să-și mai tempereze întrucâtva zelul științific, verificând în mod serios temeliile acestei false mistici a științei.

Trebuie să subliniem că de fapt conceptul „mistică” a științei este absurd. Știința nu are dreptul să fie mistică. Ea este și trebuie să rămână experimentală; nici „pozitivă”, nici dogmatică, nici metafizică, ci strict critic-experimentală. Ea nu are dreptul să fie dogmatică, pentru că domeniul ei de cercetare este un domeniu al lucrurilor relative, în continuă devenire. Tocmai prin aceasta se deosebește de studiul principiilor ultime ale realității și de dogmele revelației divine, adică de metafizică și religie. A proclama „mistică” sau „misticismul” științei, este egal cu a provoca cea mai gravă răsturnare în ordinea cunoașterii, acordând științei puteri fictive

și privând metafizica și religia de drepturile lor firești.

La dreptul vorbind misticismul, sau mistica, sau pozitivismul, sau dogmatismul, sau agnosticismul metafizic al științei, sau cum am vrea să numim acest elan actual al mitului științist, nu este un progres ci un regres al omenirii la mentalitatea de mult apusă a primelor epoci ale civilizației și culturii umane, când cunoașterea exista nediferențiată în nebulozitatea cunoașterii mistice. Meritul marilor cercetări metafizice și științifice ale veacurilor constă tocmai în aceea că au operat această necesară diferențiere de domenii cu care se mândresc zilele noastre, înzestrate cu o filosofie, o știință și o tehnică gigantică. Tendința pozitivismului de a asimila știința cu religia, de a acorda științei aureola metafizică și religioasă, pe care de fapt nu o are, este o tendință involuționistă, regresivă. Teoria celor trei stadii ale „evoluei” omenirii, a lui Comte, la care aderă tacit lumea actuală, extaziată de minunile tehnicii și de „atotputernicia” științei reprezintă de fapt cel mai cras involuționism al lumii civilizate. Omul se divinizează pe el însuși, se aruncă orb în cursa exteriorității plerzând orice contact cu ordinea finalității și a interiorității a trăirii autentice umane. De aceea este și ethosul veacului acestuia dominat de misticismul științific, atât de instabil și de contradictoriu. Omul nu-și mai caută normele conduitei sale în sine, în esențialitatea sa umană, ci în lucrurile instabile și contradictorii. În ultima analiză, încrederea oarbă în știință nu e altceva decât încredere oarbă în lucruri; dominația absolută a lucrurilor asupra omului; pierderea clarelei conștiințe de sine a omului.

Pentru salvarea acestei omeniri, terorizată de gigantismul unei civilizații asinice, se impune o revenire a omenirii dela misticismul științei la disciplina severă a ethosului adânc uman. Exclusivismul pozitivist al epocii trebuie folosit cu un mai temeinic și mai pur spirit științific. Omul modern trebuie să înțeleagă că religia și metafizica au același drept la viață ca și știința; că nu numai matematica oferă cunoștințelor certitudinea apodictică a adevărului, ci și trăirea în sferele superioare ale spiritului; că renunțarea la religie și la metafizică prezintă același pericol existențial — dacă nu mai mare — ca și renunțarea la știință. Știința are pentru fericierea omului un rol incontestabil, pe care trebuie să i-l recunoască și religia, și metafizica. Dar cu o condiție: Să rămână știință; nimic mai mult decât știință, dominată de comandamentul superior al salvării omului.

Preot Ioan Opris

Combaterea epidemiei. Ministerul afacerilor interne a luat măsuri pentru organizarea unei campanii de combaterea epidemiei la sate și orașe. Se vor lua, în cadrul acestei campanii, măsuri privitoare la igiena oamenilor și a locuințelor.

Postul în lumina F.O.R.S.-ului

de Paulina Baciu, studentă la medicină

Toți filosofi păgâni laudă postul sau înfrânarea. Platon, acel ideal de înfrânare din lumea păgână, socotea că a mânca de două ori pe zi este o ofensă pentru vrednicia unui om. Acele pagini frumoase pe care le întâlnim în scrierile sale filosofice, se datoresc înaltelor sale virtuți; în negura vremilor trecute el a preînchipuit adevărurile creștine.

Zenon, mulțumită unei vieți înfrânate a trăit 80 de ani. Romanii păzeau posturile așezate de Numa Pompiliu și după mărturisirea lui Tit Liviu, ei, în timp de nenorociri publice, își mai impuneau și posturi extraordinare.

Cato, Cicero și Virgiliu se distingeau prin înfrânarea lor. De asemenea cine nu cunoaște viața aspră și înfrânată a lui Seneca și frumoasele sale idei despre moralitate și înfrânare! În afară de aceste exemple iată ce vorbește întreaga păgânătate prin filosoful Porfirie despre post:

„Mijlocul cel mai bun spre atingerea scopului pentru care suntem menși, este cugetarea la Dumnezeu și lepădarea de trup și plăcerile trupești. Dacă oamenii ar fi mai cumpătați și și-ar înfrâna mai mult trupul lor, atunci ei ar fi mult mai dreți, mult mai mulțumiți cu soarta lor și mult mai puțin expuși la boli. Dorințele neamărate, patimile și poftele, iată tiranii omenirii! Dacă oamenii s'ar împotrivi acestora, atunci ei ar fi mai virtuți și mai fericiți”.

În felul acesta își explică Porfirie temeiul postului, în vreme ce filosoful Epictet, tot păgân, spune:

„Se lăsa cei ce zic: sănătatea e un bun și boala e un rău. Este bine să te bucuri de sănătate, adică să duci o viață cumpătată și înfrânată”. Iar Hipocrat spune:

„Când omul mănâncă cumpătat și bea cumpătat, nu cade în nici o boală”.

Acestea erau temeiurile pentru care se practica postul la păgâni.

În lumea creștină postul însă este altfel privit și a căpătat un rol primordial în viața creștinului. „Trămbițați cu trâmbițe în Sion, sfințiți postul. Vestiți vindecarea și strigați către Domnul din toată inima voastră”, spune Ioan 2, 11, 14.

Iată cum explică temeiul postului, în mod desăvârșit, Sf. Ioan Gură de Aur: „Stăpânul nostru e blând și cu omenie, nu ne cere nimic peste puterile noastre. Dacă ne cere să ne înfrânam dela mâncare și să postim, aceasta nu-i fără temei și nu așa, ca să stăm fără mâncare, ci pentru ca deslipindu-ne de bucuriile acestei lumi să ne încredințăm celor ale sufletului în toată vremea care ne stă la îndemână. Dacă am duce viața într'un dăc cumpătat, dacă toată vremea care ne stă la îndemână, ar fi hărăzită lucrurilor du-

hovnicești, dacă ne-am atinge de hrană numai pentru a ne îndestula nevoile și am folosi întreaga viață în lucruri bune, n'am avea nevoie de post. Dar firea omenescă trădă fiind, atrasă mai ales spre moleșală și bucurie, Stăpânul nostru cel plin de bunătate, ca un duos părinte, a închipuit pentru noi leacul postului ca să smulgă moliciunea din inimile noastre și să ne facă să ne strămutăm grija, dela lucrurile lumii acestela, la cele duhovnicești”.

Și acum se pune întrebarea: Oare postul fizic e de ajuns pentru mântuirea noastră? La aceasta răspund cu cuvintele prorocului Isaia: „Zice Domnul: În ziua postului vostru vă lăsați în voia pornirilor voastre și vă asupriți pe simbrășii voștri. Iată, postiiți ca să vă ciorovățiți și să vă certați, ca să vă bateți răutăcios cu pumnul. Nu postiiți cum cere ziua aceea, ca să vi se audă strigătul sus. Oare acesta este postul plăcut mie? Să-și chinuiască omul sufletul o zi? Aceasta numești tu post și zi plăcută Domnului? Iată postul plăcut: desleagă lanțurile răutății, desnoadă legăturile robiei, dă drumul celor asupriți și rupe orice fel de jug. Imparte-ți pâinea cu cel flămând și adu în casa ta pe nenorociți fără adăpost, dacă vezi pe un om gol acopere-l, și nu întoarce spatele semenului tău. Atunci lumina ta va răsări ca zorile și vindecarea ta va încolți repede, neprihănirea ta îți va merge înainte și slava Domnului te va însoți”.

Acesta este adevăratul post. Bunătatea și folosul lui nu trebuiesc fixate numai la oprirea dela mâncări. Căci adevăratul post este înfrânarea dela răutăți și apropierea de cele bune și plăcute lui Dumnezeu. Iată deci că mai important decât postul fizic e cel sufletesc.

Și după cum spune Sf. Ioan Gură de Aur: „Dacă postul ne este ținerea dela mâncare, odată ce au trecut cele 40 de zile, a trecut și postul. Dar de ne vom reținea dela păcat, postul acesta nu va înceta după ce celălalt a trecut”. Și acum se pune întrebarea: Cum să postim? Aici redau pasagiul din Sf. Ev. Matei cap. 5, 16—18. Sunt înseși cuvintele Mântuitorului:

„Când postiiți, să nu vă luați o înfățișare posomorâtă, ca fățarnicii care își slujesc fețele ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun că și-au luat răsplata. Ci tu când postești, unge-ți capul și spală-ți fața, ca să te arăți că postești, nu oamenilor, ci Tatălui tău care este ascuns, și Tatăl tău care vede în ascuns îți va răsplăti”. Postul nostru să fie deci postul bucuriei pentru creștin, al modestiei, al simplității.

Pentru creștin fiecare zi să fie o zi de lumină în care să se bucure de

Viața mea întru Hristos

(6)

[Urmare]

Cel viclean totdeauna caută să spulbere rugăciunea noastră, tot așa după cum un vânt ar spulbera o grămadă de nisip. El urmărește să facă atunci cuvintele noastre asemănătoare unui nisip uscat, — adică le face fără de nici o legătură, fără viață și mereu lipsite de orice căldură sufletească. Rugăciunea se aseamănă sau casei zidite pe nisip, sau celei de pe piatră (Mt. 7, 26). Pe nisip clădesc tot timpul acei, cari se roagă fără credință, cu răceală și distrați. O astfel de rugăciune se spulberă de sine și nu mai aduce nici un folos celui ce se roagă. Pe piatră însă zidesc acei, cari în tot timpul rugăciunii au privirea ținută spre Domnul și se roagă Lui, ca unui Dumnezeu viu, ce vorbește cu ei față către față.

Cuvântul darului, scrierile sfinților părinți, rugăciunile și mai cu seamă cuvântul ca însuș Cuvântul ipostatic, — este în-

tr'adevăr o apă vie. Apa e curgătoare, și cuvântul e curgător ca și apa. Și după cum apa improspetează și înviează trupul, tot așa și cuvântul Darului înviează, pătrunde cu pace și bucurie înregul suflet, umilindu-l sau făcându-l să-și plângă păcatele.

Nădejdea noastră că vom primi ceea ce cerem în timpul rugăciunii, se întemeiază pe încrederea în mila și îndurările lui Dumnezeu. El, Domnul, este Dumnezeul milei și al îndurărilor și al iubirii de oameni. Tot la aceasta ne duc și amintirile despre nenumărate cazuri de milostivire și bunătate, arătate de către Dumnezeu față de alți mulți oameni (găsim aceasta în sf. Scriptură și în viețile sfinților) și chiar față de noi. De aceea pentru reușita rugăciunii trebuie ca cel ce se roagă, să înțeleagă, că el a început a primi din cele cerute mai înainte și să aibă pentru așa ceva o convingere formată și o încredere puternică în inima sa. Adeseori noi, în urma rugăciunii, primim ceea ce cerem, — suntem însă nebagători de seamă. Aceasta

se întâmplă mai cu seamă cu cererile pentru mântuirea sufletelor noastre. Dator suntem deci toate acestea să le atribuim direct lui Dumnezeu, bunătății Sale și nici decum vreunei întâmplări oarecare oarbe. Cum și unde s'ar putea face loc oare întâmplării oarbe în împărăția Atotputernicului Dumnezeu? Fără El într'adevăr nimic nu poate fi, fiindcă „fără de Dănsul nimic nu s'a făcut din cele ce s'au făcut” (Ioan 1, 3). Mulți nu se mai roagă, căci li se pare lor că n'ar fi primit dela Dumnezeu, în urma rugăciunilor făcute, nici un fel de daruri, și de aceea consideră rugăciunea ca ceva cu totul de prisos. „Dumnezeu, zic ei, știe totul înainte de a cere noi — ce și cum ne trebuie”... O! oare cum pildă acești oameni că ni s'a zis respectat: „Cereți și vi se va da vouă, căutați și veți afla, bateți și vi se va deschide vouă” (Mt. 7, 7).

Rugăciunile de cerere sunt necesare anume pentru întărirea credinței noastre, fiindcă numai prin ea — și anume prin credință — ne vom și mântui: „căci prin har sânteiți mântuiți pentru credință”. (Efes. 2, 8)

și: „o, femeie! mare este credința ta!...” (Mt. 15, 28). Pentru aceasta a și făcut-o Mântuitorul pe femeie să ceară mai cu insistență, — a voit Domnul să-i trezească toată puterea credinței, — și apoi s'o și întărească în ea. Unii oameni nu-și dau seamă că n'au credință, — că le lipsește această moștenire de cel mai mare preț pentru creștin tot atât de necesară ca și viața. În felul acesta ei singuri rămân fii ai diavolului. Aceștia nu sânt vrednici de nici un fel de binefaceri din partea lui Dumnezeu.

De mare trebuință este deasemenea ca inima în timpul rugăciunii să ardă cu focul dorinței bunătăților duhovnicești și al dragostei către Dumnezeu.

„Pentru noi Dumnezeu trebuie să poată fi văzut numai în plinătatea bunătății Lui față de neamul omenesc și ca un grabnic ascultător și de toți iubitor Părinte, gata să răspundă la rugăciunile noastre”.

„Căci dacă voi răi fiind, știți să dați fiilor voștri daruri bune, apoi cu cât mai vărtos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor ce cer dela Dănsul?” (Mt. 7, 11)

(Va urma)

Prot. Pavel Grosu

slava lui Dumnezeu. Și cum de putem fi în astfel de zile, reci, posomorâți, fără tragere de inimă? Oare nu ar fi și acesta un fel de fruct al unui fariseism ascuns? Căci știm că mai e un feriseism: acela al mândriei, al lipsei de smerenie, al îngâmării și convingerii că nu am călcat în nici un fel legea lui Dumnezeu. Toți suntem astfel de farisei. Căci micile noastre virtuți ni se par adesea mari, din cauză că noi le comparăm cu viciile altora, întocmai precum făcea fariseul în rugăciunea sa, că el nu e tâlhar ca alții. Oare este dreaptă această comparație? Cred că nu. Virtutea nu trebuie comparată cu viciul, ci cu virtuțile.

Și virtuțile noastre sunt laudate de oamenii cei asemenea nouă. Dar oare pentru oameni trebuie să fim virtuți? În lumea aceasta și bucuriile mici pot se pară mari. Vom merge odată cu toții în altă lume, unde va trebui să locuim cu îngerii și să vedem pe Dumnezeu. Suntem noi oare destul de curați pentru aceasta? Nu se vor topi toate virtuțile noastre înaintea ochilor Dumnezeirii?

Isaia proorocul toată viața și-a petrecut-o în fapte bune și s'a învrednicit să fie ales prooroc, și cu toate acestea când s'a văzut în fața Tronului Dumnezeirii, cuprins fiind de groază a strigat: „Ticălos om sunt eu, căci buze necurate având și pe Domnul Savaot cu ochii l-am văzut”... și n'a vrut să se lăsească până când îngerul nu l-a curățit prin atingerea de buzele lui a unui cărbune de pe jertfelnicul dumnezeesc.

Și acum se pune o ultimă întrebare: Care sunt rădăile imediate pe care le avem de pe urma postului? Iată ce ne spune frumos și curgător Sfântul Vasile cel mare: „Postul naște pe profeți, întărește pe cei puternici, înțelepțește pe cei legiuitori. Postul e o pază bună a sufletului, tovarăș sigur al trupului, armă a vitejilor, loc de exerciții pentru atleții virtuții. Postul goneste ispitele, postul duce la evlavie, este tovarăș nedespărțit al cumpătarilor, creator al înfrâurii. În războaie întărește, în timp de pace învață liniștea. Postul este spor caselor, mama sănătății, educatorul tinereții, podoaba bătrânilor, bun tovarăș celor călători și sigur prieten celor din casă. Cine și-a micșorat averea sa prin post? Nici o vită nu-și tânjește moartea. Cuțitul măcelarilor se odihnește, iar masa se mulțumește cu aceea pe care le dă pământul”...

Fără să vrem, vorbind de rezultatele postului, ne gândim prin contrast la cele ale îmbuibării. Iată ce ne vorbește despre acest lucru Sf. Ioan Gură de Aur: „Să nu vă mirați dacă Domnul zice îmbuibărilor spinii. Nu vă dați seama, pentru că patima vă îmbată. Dar cei sănătoși știu că îmbuibarea strică mai mult ca spinii, că ea roade mai mult decât grija, că ea aduce grele suferințe și trupului, și sufletului. Nu, grija nu stărnă atât de mult ca îmbuibarea. Când cel care trăiește în îmbuibare, este forfecat de nesomn, când tâmplile îi svăcnesc, când capul îi este greu ca de plumb, când măruntaele îi clocotesc, vedeți cum aceste dureri sunt mai groaznice ca spinii. Imbuibarea e sârbădă și uscată ca și spinii, aduce stricăciuni în miezul lucrurilor: o îmbătrânire timpurie, vestește simțurile, întuneacă mințile, orbește duhul care e clar văzător, face trupul moale și fără viață, mărind înăuntrul lui cătimea de necurătenii, îngrămădiind relele, îngreindu-l peste măsură. De aci, acele numeroase și repetate căderi, nenumărate naufragii”...

Și acum e nevoie să lămurim câteva mici chestiuni care se pun în legătură cu postul. Se ivesc, fără voia noastră. Unii dintre noi zic: „poate că postul ar fi pentru mine folosit, dar eu nu pot să fac aceasta, e peste puterile mele din cauza sănătății mele sdruncinate. Aci vorbește neputința, închipuită sau reală. Dar ei nu știu, sau nu vor să știe, că postul chibzuit este unul din mijloacele cele mai sigure pen-

tru restabilirea celei mai sdruncinate sănătăți. Căci să nu uităm că trupul nostru e întocmai ca o mașină. Noi dăm timp de repaus chiar mașinilor de lucru, și stomacului nostru să nu-i lăsăm nici o clipă repaus?

Lăsați-l să se odihnească o bucată de vreme, și drept recompensă veți primi în schimb nu o greutate și o slăbiciune, de care vă temeți atât, ci putere și vioiciune și un deosebit simț de sănătate.

Sunt alții care spun: „pot să nu postesc, eu nu am nevoie de post. Ceea ce alții pot dobândi prin ajutorul postului, eu pot dobândi și fără să postesc”. Aceștia cred în perfecțiunea lor. Oare ce fel de perfecțiune este aceea, când ei sunt cu totul sclavii materiei? Și apoi nu-și dau seama că nepostind se isolează de ceilalți frați ai lor? Oare acesta nu este un semn destul de rău? E o atitudine de creștin?

În timpul unui război între Israel și Amaleciți, încheindu-se un armisticiu, regele David zise bravului general Urie să se ducă pentru câțiva timp acasă spre a se repauza puțin. Acesta însă răspunse cu indignare: „Chivotul Domnului și tot Israelul și Iuda locuiesc în cârturi pe câmpul de luptă, și eu să mă duc acasă să mănânc și să beau? Viu este Domnul și nu voi face aceasta!”... Aceasta să fie și atitudinea noastră.

În legătură cu postul Paștilor, care trebuie trăit în FORS, și mai ales trăit mai intens ca în altă parte, fac câteva propuneri, în chip de îndemnuri, pe care le veți aproba sau nu.

1. Toți membrii FORS-ului să se vor spovedi la părintele duhovnic în prima săptămână de post.

2. Toți membrii FORS-ului se vor împărtăși în prima Duminică din post, la ora la care părintele duhovnic va binevoi să officieze această taină.

3. Toți membrii FORS-ului vor participa la slujbele denilor, și mai ales la cea din Joia Patimilor, Vineră Patimilor și noaptea Învierii.

4. Postul Paștilor să fie pentru noi un mijloc de a ne înfrâna și de a renunța mai mult decât ceilalți credincioși care nu fac parte din FORS. O renunțare la micile distracții: prăjituri, cinematografe — pentru fete, — aperitive în plus pentru băieți. O renunțare mai înțâi parțială ca apoi prin obișnuință să fie urmată în apropierea Sf. Paști de una totală.

Costul acestor mici distracții, totalizat, va fi dăruit FORS-ului care va începe astfel [va fi o muncă apreciabilă] opera sa de binefacere, iar o parte și-o va păstra pentru bugetul său. FORS-ul are nevoie de acest buget pentru a nu mai apela, ca în cazul mărtisoarelor, pe loc, la membrii săi. În felul acesta se va întări FORS-ul. Iși va forma o casă materială pe lângă cea spirituală pe care o are și fiecare membru va avea bucuria să contribuie în aceeași măsură în mod egal [renunțarea e doar proporțională cu veniturile fiecăruia] la întărirea FORS-ului, frăție întru biruința Crucii lui Hristos.

ȘTIRI LOCALE

În biserica catedrală din Sibiu:

Duminică în 6 August 1944, la Schimbarea la față servesc: Prot. cons. stavr. Dr. Andrei Gălea, Prot. Mihail Neagu și prof. Dr. Teodor Bodogae; diaconii: Simion Macarie și Ioan Circov. Predică: prot. Mihail Neagu. La Oastea Domnului predică, după masă la ora 4: Pr. Dr. Ioan Chioariu dela parohia Sibiu-Inf.

Posta Redacției

T. M. G. în M. Ne bucurăm când tineretul nostru scrie cu râvnă multă și neobosită pentru luminarea în cele creștinești ale cetăților. Ne trebuie însă articole scurte, fără podoabă de prisos și scrise în cuvinte cât mai înțelese, românești. Din nenorocire, scrisul multora e departe de a implini această trebuință. Pentru mai bună lămurire, ar fi poate bine să se citească articolul semnat de p. Arhimandrit Scriban în Glasul Monahilor din 9 Iulie 1944.

Așezământul „Veturia I. Lapedatu”

Di fost ministru de finanțe și fost vice-gubernator al Băncii Naționale, Ioan I. Lapedatu, trecând de curând la pensie, a dăruit neamului un patrimoniu de peste 12 milioane lei, — rezultat al strădanilor proprii timp de patru decenii, — ca să creeze un mare așezământ filantropic, care se va numi «Așezământul Veturia I. Lapedatu», întru pomnirea soției sale, o distinsă matroană, decedată acum câțiva ani.

Așezământul ce se va deschide într'un viitor apropiat, are să fie un câmin pentru intelectualii bătrâni, a căror viață a fost închinată în deosebi intereselor obștești ale neamului: scriitori, ziaristi, luptători politici, oameni de bancă, profesori, artiști și alți vrednici cărturari, cari la sfârșitul vieții lor se văd lipsiți de strictul necesar pentru a-și duce în mod demn ultimele zile ale unei laborioase vieți.

Fapta, atât de grăitoare, a ilustrului donator, care, prin așezământul său filantropic, vine în ajutorul multor cărturari bătrâni, ajunși în situații materiale ultra modeste, merită să fie laudată și prețuită de toți oamenii de bine.

INFORMAȚIUNI

Rugăciune. P. C. părinte protopop Ioan Drăgolea a luat inițiativa de-a se face în biserica noastră din Dumbrăveni, în dimineața fiecărei zi de Vineri, slujbe religioase cu rugăciuni pentru biruința armatelor române și allate în războiul purtat pentru neam și cruce. Mulți localnici, precum și refugiați din Moldova, Muntenia și Bucovina, lau parte la aceste slujbe religioase.

Profesor român invitat la München. Di prof. de istoria artelor la universitatea Daciei Superioare, Coriolan Petranu, ale cărui lucrări se bucură de multă prețuire în țară și strălătitate, a fost invitat la universitatea din München, pentru a ține în anul academic 1944/45 un ciclu de conferințe.

Comemorare. Duminică în 30 Iulie 1944, s'a făcut în comuna Poplaca, lângă Sibiu, din inițiativa și cu binevoitorul concurs al profesorului Pr. S. Radu, dela liceul G. Lazăr din Sibiu, — comemorarea a 440 de ani dela moartea Voivodului Ștefan cel Mare al Moldovei. S'a slujit un parastas, urmat apoi de o manifestare culturală artistică, împreună cu un „Cuvânt de închinare” rostit de părintele profesor Simion Radu, care a tălmăcit personalitatea lui Ștefan cel Mare ca bun creștin și mare român. Numeroși săteni au asistat la comemorarea eroului moldovean, urmărind cu viu interes expunerile și producțiunile auzite.

Grija sateanului. Din cauza vremurilor excepționale nu avem nutrețuri îndestulătoare ca să asigurăm hrana numărului de vite existent. Deaceia agricultorii sânt îndemnați să strângă și să chivernisească cu multă grijă nutrețurile de tot felul, fiindcă numai o hrănire chibzuită poate asigura sănătatea și puterea de muncă a vitelor. Grija de căpetenie a sateanului trebuie să fie: cât mai mult nutreț pentru timpul iernii.

Inaugurare. În comuna Satu-Lung, jud. Brașov, s'a inaugurat primul sanatoriu popular, pentru îngrijirea bolnavilor tuberculoși, cu 250 de paturi. Solemnitatea inaugurării s'a făcut în prezența dnei Marla Mareșal Antonescu și a dlui Prim-ministru Mihai Antonescu.

Manifestații contra comunismului. Ziare din Praga anunță, că Liga Cehă a organizat, în ultimele trei luni, 140 de întruniri publice, împotriva bolșevismului, în localități din Boemia și Moravia, în prezența unui mare număr de cetățeni. Seria întrunirilor continuă cu puteri neobosite, ear concepția antifolșevică a poporului se adâncește tot mai mult.

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante Richișul, din protopopiatul Târnava-Mare, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare.

Beneficiile sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială,
3. Sesiune parohială 14 jugăre și 1120 st. □, arătură și fânaș.
4. Stola uzitată în protopopiat.
5. Șase (6) stânjini lemne de foc.

Fasonatul și transportul privește pe preot.

Cererile de concurs se vor înainta la Consiliul arhiepiscopesc în Sibiu, care va întregi parohia prin numire.

Sibiu, din sedința secției bisericești, a Consiliului arhiepiscopesc, ținută la 25 Iulie 1944

Consiliul Arhiepiscopesc

Nr. 999/1944.

[46] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei vacante de cl. III (treia) Arpașul de jos, din protopopiatul Avrigh, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele acestei parohii sunt:

1. Salarul dela Stat.
2. Jumătate din chiria pentru locuința parohului.
3. Sesiunea parohială 5 jug. și 1200 st. □ arător
4. Folosințe unui intravilan de 400 stânjini □.
5. Stola obișnuită.

Cererile de concurs, însoțite de toate actele prescise de regulamentul parohial și de încuviințarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, se vor înainta în termen Oficiului protopopesc din Avrigh, iar concurenții, cu prealabila încuviințare a subsemnatului, se vor prezenta în parohie într-o zi de Duminică sau sârbătoare spre a sluji în biserică, a predica și a face cunoștință cu credincioșii.

Avrigh, 20 Iulie 1944.

Oficiul protopopesc al Avrighului în înțelegere cu consiliul parohial din Arpașul de jos.

Pr. A. Radu

adm. protopopesc

Nr. 241/1944.

[47] 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III (treia) Iacobeni, protopopiatul Sighișoara, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela întâia apariție în Telegraful Român.

Venitele împreună cu acest post:

1. Salarul dela Stat.
2. Nefiind casă parohială, preotul va putea locui provizor în fosta locuință a directorului școlii noastre confesionale cu 3 încăperi, — azi casă culturală.
3. Sesiune parohială 4 jugăre arător și fânaș.
4. De fiecare familie cu stare 20 litri porumb sfărmit, pâinea vor da 10 litri.
5. Stola uzitată în protopopiat.
6. Lemne de foc, 3 stânjini aduse în curte.

Concurenții își vor trimite în termen petițiile, însoțite de actele prevăzute în regulamentul pentru parohii (botez, studii, activitate) și de încuviințarea de candidare exoperată dela I. P. Sf. Mitropolit, Oficiului protopopesc ortodox român din Sighișoara, și cu încuviințarea subsemnatului se vor prezenta și în parohie într-o Duminică sau sârbătoare spre a sluji și predica și a fi cunoscuți de credincioși.

Sighișoara, la 27 Iulie 1944.

Oficiul protopopesc ortodox român din Sighișoara în înțelegere cu consiliul parohial din Iacobeni.

Emilian Stoica

protopop